

Krajský úřad Jihočeského kraje
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví
U Zimního stadionu 1952/2
370 01 České Budějovice

k č. j.: KUJCK 108253/2026
ke sp. zn.: OZZL 105467/2026/jikor SO
kód záměru: JHC1259

V Jílovém u Prahy dne 30.9.2026

prostřednictvím datové schránky

Obec Temelín

IČO: 00245534

se sídlem Temelín 104, 373 01 Temelín
zastoupená Josefem Vácou, starostou

právně zastoupena

JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D., ev. č. ČAK 14936

advokátem společnosti Advokátní kancelář Dohnal & Bernard, s. r. o.
se sídlem Klokotská 103, 390 01 Tábor
IČO: 018 25 666
ID DS: 2j5wqrg

Věc: Vyjádření k oznámení záměru „Hůrka u Temelína – kompostárna“ v rámci zjišťovacího řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí („zákon EIA“)

Přílohy: dle textu

I.

Podatel podává k zveřejněnému oznámení záměru „Hůrka u Temelína – kompostárna“ (dále též jen „Oznámení“) v rámci zjišťovacího řízení podle § 7 zákona EIA a v zákonem stanovené lhůtě toto vyjádření, přičemž **se záměrem nesouhlasí a považuje za nezbytně nutné, aby byl dále posuzován podle zákona EIA**. Předmětem záměru je zřízení kompostárny biologicky rozložitelných odpadů s projektovanou denní zpracovatelskou kapacitou do 75 tun ve stávajícím areálu Hůrka u Temelína. Roční projektovaná kapacita zařízení na aerobní fermentaci má činit 27 000 t/rok, přičemž maximální okamžitá kapacita materiálu uloženého na ploše má dosáhnout 20 000 tun.

Záměr „Hůrka u Temelína – kompostárna“ je zařazen dle § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“), jako záměr uvedený v bodu 56/II přílohy č. 1 zákona EIA, cit.: „*Zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu*“, a bude proto podroben zjišťovacímu řízení podle § 7 zákona EIA.

Oznamovatelem záměru je společnost QUAIL spol. s r.o., IČO: 499 69 226, se sídlem Dolní 876/1, České Budějovice 3, 370 04 České Budějovice.

Zpracovatelem oznámení je Ing. Dalibor Surovka, Ph.D. (autorizace udělená rozhodnutím č. j. MZP/2025/710/1764, za společnost AZ GEO, s.r.o., se sídlem Ocelářská 2969/12, 703 00 Ostrava - Vítkovice).

Podatel zdůrazňuje, že již samotné Oznámení a jeho přílohy dokládají, že záměr není pouze nevýznamnou úpravou stávajícího areálu, nýbrž rozsáhlým zařízením pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady s vysokou roční i okamžitou kapacitou. Záměr má být umístěn v území již dlouhodobě zatíženém provozem technické a odpadové infrastruktury, v blízkosti dalších existujících i připravovaných záměrů a v dosahu obytné zástavby.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení dospěl k závěru, že **záměr může mít významný vliv na životní prostředí, a stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA** podle přílohy č. 4 zákona EIA. Pouze v rámci plnohodnotného posouzení lze podle podatele ověřit skutečný rozsah vlivů záměru a stanovit případné podmínky k jejich vyloučení, omezení nebo kompenzaci.

II.

Vyjádření

1. Zásah do ústavního práva na územní samosprávu

Při rozhodování o povolení záměru obdobných rozměrů, je třeba dbát na mnoho chráněných práv a zájmů. Jedním z těchto zájmů je také právo přilehlých obcí na svůj územní rozvoj a na samosprávu, které má též ústavní rozměry.

Podle ustanovení § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), je obec veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec je povinna pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chránit veřejný zájem.

Veřejným zájmem, který je obec povinna hájit v tomto řízení, je ochrana zdraví a životního prostředí občanů obce a ochrana majetku obce a majetku občanů před poškozováním a zničením.

Podle ustanovení § 38 odst. 1 a 2 zákona o obcích majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím.

Obec s umístěním kompostárny v předmětném území na základě nyní projednávané věci zásadně nesouhlasí.

Navržená kompostárna znamená i zhoršení kvality bydlení pro dotčené obyvatele, kdy provozem kompostárny a související dopravou biologicky rozložitelných odpadů může docházet k šíření zápachu, bioaerosolů, prachu a hluku do okolí, jakož i k riziku kontaminace povrchových a podzemních vod průsakovými vodami či při havarijních stavech. Tyto vlivy negativně zasáhnou široké okolí všech částí podatele, zejména části Litoradlice a Kočín.

Na území obce dojde rovněž k poklesu hodnot nemovitostí ve vlastnictví obce a občanů obce a tím k dalším ekonomickým ztrátám.

Realizace záměru by bránila obci pečovat o vytváření příznivých podmínek pro ochranu zdraví, bydlení a životního prostředí. Došlo by tak k zásahu do práva na samosprávu, vlastnického práva, zdraví a práva na příznivé životní prostředí. Chybami při posuzování vlivů na životní prostředí by též mohlo dojít k zásahu do práva na informace o životním prostředí.

V rámci zjišťovacího řízení podle § 7 zákona EIA podatel požaduje, aby příslušný úřad důsledně posoudil, zda záměr může mít významný vliv na životní prostředí, a aby s ohledem na účel zákona EIA podle § 1 odst. 3 zákona EIA stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA obsahující co nejpodrobnější informace a co nejdetailnější a komplexní posouzení předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí.

2. Zásah do ústavního práva na životní prostředí

Povolením, výstavbou a následným provozem záměru kompostárny by došlo k zásadnímu zhoršení životních podmínek v dotčeném území, zejména v důsledku zvýšené hlukové zátěže, šíření zápachu, prachu a bioaerosolů, intenzivnější dopravy biologicky rozložitelných odpadů a rizika negativního ovlivnění podzemních a povrchových vod. Provozem kompostárny a související dopravou bude podatel významně negativně dotčen na svých právech a právem chráněných zájmech.

Bude zasaženo do práva vlastnického, práva na zachování pohody bydlení, práva na příznivé životní prostředí, ale dojde též k ohrožení zdraví obyvatel dané lokality, tj. veřejného zájmu na ochranu zdraví. Celkově tak dojde k zhoršení kvality prostředí. V této souvislosti je nutno též poukázat na čl. 35 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle kterého při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

Takto navržená kompostárna představuje významné riziko zhoršení kvality bydlení pro dotčené obyvatele, zejména v důsledku šíření zápachu, bioaerosolů, prachu a hluku z provozu

zařízení a navazující dopravy biologicky rozložitelných odpadů, přičemž nejbližší obytná zástavba se nachází ve vzdálenosti 650 m od plánovaného záměru. Tyto vlivy mohou negativně zasáhnout široké okolí.

Již v současné době je území enormně zatíženo, jak uvedeno níže v kapitole 4. Charakter záměru, kumulativní a synergické efekty s jinými záměry – nedostatečnost kapitoly B.I.4.

S ohledem na § 1 odst. 3 zákona EIA podatel požaduje, aby bylo ve zjišťovacím řízení podle § 7 zákona EIA posouzeno, že **záměr může mít významný vliv na životní prostředí**, a aby oznamovateli byla uložena povinnost zpracovat dokumentaci EIA s co nejpodrobnějším a komplexním posouzením jeho předpokládaných vlivů.

3. Invariantnost záměru

Při posuzování dopadů záměru na životní prostředí jsou v Oznámení uvažovány pouze dvě varianty, a to varianta aktivní, která počítá s realizací záměru kompostárny biologicky rozložitelných odpadů ve stávajícím areálu Hůrka u Temelína, a varianta nulová, tedy zachování stávajícího stavu bez realizace záměru.

Podatel namítá, že takto pojaté variantní řešení je pro účely zjišťovacího řízení nedostatečné. Podle bodu B.I.5 přílohy č. 3 zákona EIA má oznámení obsahovat zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně přehledu zvažovaných variant a hlavních důvodů, včetně důvodů z hlediska životního prostředí, pro jejich výběr, resp. odmítnutí. Oznámení však ve skutečnosti nepředkládá žádné jiné reálně zvažované aktivní varianty ani subvarianty záměru a neobsahuje ani přesvědčivé vysvětlení, proč oznamovatel přistoupil právě k navrženému kapacitnímu, technologickému a provoznímu řešení.

Podatel zdůrazňuje, že u záměru kompostárny s roční projektovanou kapacitou 27 000 t/rok, denní zpracovatelskou kapacitou do 75 t/den a maximální okamžitou kapacitou 20 000 t materiálu uloženého na ploše nelze otázku variant omezit pouze na porovnání realizace a nerealizace záměru. Již vzhledem k povaze zařízení a možným vlivům na okolí měly být posouzeny alespoň reálné technické, kapacitní a provozní subvarianty, které mohou mít zásadní význam pro rozsah vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Za takové varianty či subvarianty podatel považuje zejména nižší kapacitní variantu zařízení, omezení okruhu přijímaných odpadů, zejména kalů a dalších biologicky rozložitelných odpadů s vyšším rizikem vzniku zápachu či průsakových vod, přísnější vodohospodářské zabezpečení ploch a nakládání se srážkovými a technologickými vodami, odlišné rozmístění jednotlivých provozních částí kompostárny v areálu, technická opatření k omezení pachových emisí, bioaerosolů a prašnosti, omezení provozu hlučných zařízení a odlišné řešení dopravy, svozových tras a režimu návozu a odvozu.

Právě tyto subvarianty mohou významně ovlivnit intenzitu pachové zátěže, prašnosti, hluku, dopravního zatížení, rizik pro povrchové a podzemní vody a dopadů na okolní obyvatele. Bez jejich posouzení nelze spolehlivě uzavřít, že navržené řešení představuje environmentálně přijatelné řešení záměru.

Podatel dále namítá, že Oznámení nedostatečně vysvětluje, proč nebyla zvažována varianta nižší kapacity či přísnějšího provozního omezení. Z předložených podkladů vyplývá, že kompostárna má mít značnou roční i okamžitou kapacitu a má zpracovávat široký okruh

biologicky rozložitelných odpadů. Právě skladba vstupních materiálů, jejich vlhkost, způsob jejich skladování, rychlost zpracování do zakládek, režim překopávání a nakládání s vodami jsou přitom rozhodující pro vznik pachových látek, bioaerosolů, průsakových vod a dalších environmentálně významných vlivů.

Podatel rovněž považuje za problematické, že Oznámení vychází z předpokladu vhodnosti umístění záměru ve stávajícím areálu, aniž by dostatečně porovnálo výhody a nevýhody tohoto řešení s ohledem na již existující zátěž území a kumulaci s dalšími provozy a záměry. Skutečnost, že záměr má být umístěn do stávajícího areálu určeného k nakládání s odpady, sama o sobě neznamená, že není třeba prověřit rozsah jeho kapacity, provozní režim a technická opatření ve více variantách.

Na základě výše uvedeného shora nadepsaný podatel požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA podle přílohy č. 4 zákona EIA, která bude obsahovat věcné porovnání reálně proveditelných aktivních variant a subvariant záměru, zejména z hlediska kapacity, skladby přijímaných odpadů, vodohospodářského zabezpečení, omezení pachových látek, bioaerosolů, prašnosti, hluku a dopravy. Bez takového posouzení nelze podle podatele odpovědně posoudit, zda je záměr v navržené podobě přijatelný z hlediska ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

4. Charakter záměru, kumulativní a synergické efekty s jinými záměry – nedostatečnost kapitoly B.I.4.

Podle ustanovení § 2 zákona EIA se posuzují vlivy záměru na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky, jakož i jejich vzájemné působení a souvislosti.

Právě vzájemné působení jednotlivých vlivů je v případě posuzovaného záměru zásadní, neboť kompostárna má být umístěna do již provozovaného areálu zařízení pro úpravu, využití a odstraňování odpadů Hůrka u Temelína a její provoz má být navázán na stávající technickou, dopravní a vodohospodářskou infrastrukturu tohoto areálu. Nejde tedy o samostatný záměr umísťovaný do dosud nezatíženého území, ale o další provoz v areálu, který je již dlouhodobě využíván pro nakládání s odpady.

Požadavek na posouzení kumulativních a synergických vlivů vyplývá ze zákona EIA a z jeho účelu vyjádřeného v § 1 odst. 3 zákona EIA. Ve zjišťovacím řízení je příslušný úřad povinen postupovat podle kritérií uvedených v příloze č. 2 zákona EIA, která výslovně vyžadují zohlednění kumulace vlivů záměru s vlivy jiných známých záměrů, a to realizovaných, povolených, připravovaných i uvažovaných. Záměr proto nelze hodnotit izolovaně, nýbrž ve vztahu ke stávajícímu stavu území a k dalším známým záměrům a činnostem.

Oznámení sice v kapitole B.I.4 uvádí výčet některých existujících a připravovaných záměrů v širším okolí, avšak jejich posouzení je převážně popisné a závěr o zanedbatelnosti kumulativních vlivů není přesvědčivě odůvodněn. Oznámení zejména neobsahuje samostatné a přezkoumatelné vyhodnocení toho, jak se provoz navržené kompostárny projeví ve spojení se stávajícím provozem celého areálu Hůrka, dalšími zařízeními pro nakládání s odpady, plánovanými záměry v území, dopravní zátěží, stávajícím imisním a hlukovým pozadím a citlivostí vodního a biologického prostředí.

Za zásadní považuje podatel zejména kumulaci záměru se stávajícím provozem areálu Hůrka, s dopravou vyvolanou celým areálem, s dalšími záměry nakládání s odpady v území, s plánovanými záměry v areálu nebo jeho okolí a se stávající ekologickou, imisní a hlukovou zátěží území. Samostatně musí být posouzeno, zda navýšení či změna charakteru provozu v areálu nepovede ve spojení s již existujícími provozy k významnému zhoršení pachové zátěže, prašnosti, hluku, dopravního zatížení, rizik pro povrchové a podzemní vody a dopadů na faunu, flóru a ekosystémy.

Oznámení přitom vychází z předpokladu, že realizací záměru nedojde k celkovému navýšení dopravy, neboť má dojít ke snížení kapacity jiných činností v areálu. Takový závěr však není v Oznámení dostatečně přezkoumatelně doložen. Z hlediska kumulativních vlivů je nutné posoudit nejen dopravu samotné kompostárny, ale skutečnou dopravu celého areálu po realizaci záměru, včetně návozu biologicky rozložitelných odpadů, kalů, dřevní hmoty a dalších vstupních materiálů, odvozu hotového kompostu či substrátů a případného odvozu nevhodných složek nebo nevyhovujícího výstupu.

Podatel dále namítá, že předpoklad snížení kapacity jiných činností v areálu Hůrka není v Oznámení dostatečně konkrétně a právně závazně doložen. Není zřejmé, které konkrétní činnosti mají být omezeny, v jakém rozsahu, na základě jakého právního či provozního mechanismu, v jakém časovém horizontu a zda bude toto omezení účinné nejpozději před zahájením provozu kompostárny. Pokud má být závěr o nenavýšení celkové zátěže areálu založen právě na omezení jiných provozů, musí být takové omezení jednoznačně popsáno, ověřitelné, vymahatelné a promítnuté do příslušných povolení či provozních podmínek.

Za nedostatečně posouzený považuje podatel rovněž vliv dopravy. Oznámení pracuje jednak s dopravou samotné kompostárny, jednak s dopravní zátěží celého areálu, avšak z hlediska kumulativních vlivů není dostatečně vysvětleno, jaký bude skutečný dopravní režim po realizaci záměru, odkud a kam budou směřovat dopravní proudy a jak se tato doprava projeví ve spojení se stávajícím provozem areálu a dalšími záměry v území.

Kumulativní posouzení se dále nemůže omezit pouze na porovnání vypočtených imisních a hlukových příspěvků s příslušnými limity. U kompostárny je nezbytné hodnotit také pachovou zátěž, bioaerosoly, sekundární prašnost, režim nakládání se srážkovými a technologickými vodami, riziko havarijních stavů a biologickou citlivost okolního území. Tyto vlivy se mohou navzájem zesilovat a ve spojení s provozem celého areálu mohou významně ovlivnit kvalitu bydlení a životní prostředí v dotčeném území.

Podatel dále upozorňuje, že v širším okolí posuzovaného záměru, ve vzdálenosti přibližně 10 km od areálu Hůrka, je již provozována Kompostárna Jarošovice. Podle veřejně dostupných údajů tato kompostárna přijme a zpracuje přibližně 60 000 tun odpadu ročně, tedy množství odpovídající přibližně 60 % produkce Jihočeského kraje. Zpracovává přitom mimo jiné biologicky rozložitelné odpady, kaly z čistíren odpadních vod a odpady z kuchyní a jídelen.

Existence takto významného zařízení v bezprostředním regionálním dosahu zpochybňuje, zda je potřebnost další kompostárny s projektovanou kapacitou 27 000 t/rok v Oznámení dostatečně prokázána. Oznámení by mělo přesvědčivě doložit, z jaké svazové oblasti mají odpady pro záměr Hůrka pocházet, jaké množství biologicky rozložitelných odpadů je v této oblasti skutečně k dispozici, jaká část tohoto toku je již zpracovávána v Jarošovicích nebo v jiných existujících zařízeních a zda navrhovaná kapacita odpovídá reálné regionální potřebě.

Pokud stávající zařízení v Jarošovicích pokrývá podstatnou část produkce biologicky rozložitelných odpadů v Jihočeském kraji, vzniká zásadní otázka, z jakého území má být zajištěno 27 000 tun vstupních odpadů ročně pro záměr Hůrka. Budou-li odpady pocházet z Jihočeského kraje, musí být doloženo, proč je stávající regionální kapacita nedostatečná a jak se svozová oblast Hůrky vymezení vůči zařízení v Jarošovicích. Budou-li naopak odpady dováženy z jiných krajů nebo vzdálenějších oblastí, je nutné vyhodnotit délku přepravních tras, počet jízd, emisní a hlukovou zátěž i celkovou environmentální bilanci takového řešení. Významné je rovněž to, že součástí zařízení v Jarošovicích je podle dostupných informací bioplynová stanice umožňující energetické využití vhodných biologicky rozložitelných odpadů. Dokumentace proto musí porovnat nejen dostupné kapacity obou zařízení, ale také způsob a míru materiálového a energetického využití přijímaných odpadů a doložit, že navrhované řešení v Hůrce představuje z hlediska hierarchie nakládání s odpady, dopravních nároků a celkové environmentální bilance odůvodněnou variantu.

Současně je třeba vyhodnotit případný překryv svozových oblastí obou zařízení a s ním spojené dopravní a environmentální důsledky. Pokud mají být obdobné druhy odpadů sváženy ze stejných nebo překrývajících se částí Jihočeského kraje, může vzniknout další doprava mezi producenty odpadů, zařízeními a místy využití výstupních materiálů, aniž by byl doložen odpovídající environmentální přínos nové kapacity. Bez porovnání kapacit, skutečného využití stávajících zařízení, původu vstupních odpadů a přepravních vzdáleností nelze řádně posoudit varianty záměru ani jeho kumulativní vlivy.

Toto vypořádání kumulativních a synergických vlivů považuje podatel za nejasné, nedostatečné a nepřezkoumatelné. Oznámení neprokuje, že navržený provoz kompostárny nebude ve spojení se stávajícím provozem areálu a dalšími známými záměry v území představovat významné zhoršení stávající zátěže.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení uložil oznamovateli zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat samostatné, přezkoumatelné a datově podložené posouzení kumulativních a synergických vlivů záměru. Toto posouzení musí vycházet nejen ze samotného provozu kompostárny, ale také ze stávajícího a předpokládaného provozu celého areálu Hůrka, z dopravy, z dalších známých záměrů v území, ze stávající imisní, hlukové a ekologické zátěže a z rizik pro povrchové a podzemní vody. Dokumentace musí rovněž vyhodnotit existující regionální kapacitu pro zpracování biologicky rozložitelných odpadů, zejména provoz Kompostárny Jarošovice, porovnat její kapacitu a svozovou oblast s navrhovaným záměrem a doložit reálnou potřebu, kapacitní přiměřenost a dopravní důsledky záměru Hůrka.

5. Vliv záměru na ovzduší a na zdraví

Podle § 11 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, **nesmí být území zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení.** Podle § 12 odst. 1 téhož zákona určují přípustnou míru znečišťování životního prostředí mezní hodnoty stanovené zvláštními předpisy; tyto hodnoty se stanoví v souladu s dosaženým stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí a aby nebyly ohrožovány další živé organismy a ostatní složky životního prostředí. Podle § 12 odst. 2 téhož zákona musejí být mezní hodnoty stanoveny s přihlédnutím k možnému kumulativnímu působení nebo spolupůsobení znečišťujících látek a činností. Podle § 13 téhož zákona platí zásada předběžné opatrnosti.

Z hlediska ochrany ovzduší nejde u posuzovaného záměru o spalovací zdroj, nýbrž o kompostárnu biologicky rozložitelných odpadů. Oznámení a rozptylová studie proto hodnotí zejména emise související s provozem mobilních mechanismů, vnitroareálovou dopravou, vyvolanou nákladní dopravou a sekundární prašností. Podatel však namítá, že takto pojaté hodnocení je pro účely zjišťovacího řízení nedostatečné, neboť záměr kompostárny může být významným zdrojem nejen tuhých znečišťujících látek a emisí z dopravy, ale také pachových látek a bioaerosolů.

Podatel zdůrazňuje, že pachová zátěž je u kompostáren jedním z nejvýznamnějších vlivů na kvalitu bydlení a pohodu obyvatel. Pachové látky vznikají zejména při skladování a manipulaci s biologicky rozložitelnými odpady, při nevhodném složení vstupních materiálů, při vyšší vlhkosti zakládek, při vzniku anaerobních podmínek, při překopávání a při manipulaci s kaly či jinými materiály se zvýšeným pachovým potenciálem. Jejich šíření je přitom výrazně závislé na meteorologických podmínkách, zejména směru a rychlosti větru, teplotní inverzi, stabilitě atmosféry a vlhkosti vzduchu.

Oznámení sice uvádí, že při dodržení technologické kázně se negativní ovlivnění okolí zápachem nepředpokládá, takový závěr je však podle podatele nedostatečný. Nejde o odborné posouzení pachové zátěže, ale pouze o předpoklad založený na dodržování provozního řádu a operativních opatřeních. Oznámení neobsahuje samostatnou pachovou studii, nehodnotí četnost a intenzitu pachových epizod, nepracuje s nejméně příznivými meteorologickými podmínkami a nevysvětluje, jak bude zajištěno, že pachové látky nebudou obtěžovat obyvatele v nejbližší obytné zástavbě, která je podle podkladů vzdálena přibližně 650 m od záměru.

Za nedostatečné podatel považuje také posouzení bioaerosolů. Provoz kompostárny může být spojen s uvolňováním biologických částic, mikroorganismů, spor plísní a dalších složek bioaerosolu zejména při manipulaci s biologicky rozložitelným materiálem, překopávání zakládek, prosévání a drcení dřevní hmoty. Tento aspekt není v Oznámení dostatečně posouzen, přestože může být významný z hlediska veřejného zdraví i kvality bydlení v dotčeném území.

Podatel dále namítá, že předložená rozptylová studie se zaměřuje zejména na PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, benzen a benzo[a]pyren, tedy především na emise z dopravy a provozu mechanismů. Toto hodnocení však neposkytuje úplný obraz o vlivech kompostárny na ovzduší, neboť neřeší pachové látky, nehodnotí bioaerosoly a nezabývá se dostatečně provozními a technologickými stavy, při kterých může docházet k výraznějšímu obtěžování okolí.

Podatel rovněž upozorňuje, že Oznámení pracuje s předpokladem, že manipulace s kompostem je prakticky bezprašná, neboť se jedná o vlhký materiál. Takový závěr je však nutné ověřit s ohledem na skutečný provoz zařízení, rozsah přijímaných odpadů, skladbu vstupních materiálů, suchá období, manipulaci s dřevní hmotou, drcení, prosévání, pohyb vozidel po areálu a sekundární prašnost z manipulačních ploch a příjezdových komunikací. Právě kombinace provozu těžké techniky, nákladní dopravy a suchého počasí může vést k vyšší prašnosti, než jaká je prezentována v Oznámení.

V současné době byla schválena revize směrnice Evropského parlamentu a Rady o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (EU) 2024/2881, která zpřísňuje imisní limity pro řadu relevantních znečišťujících látek, zejména PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂ a benzen. Podatel

je přesvědčen, že tyto budoucí imisní limity musí být zohledněny při posouzení dlouhodobé akceptovatelnosti záměru, neboť provoz kompostárny má být dlouhodobý a jeho vlivy se budou projevovat i v době, kdy již zpřísněné limity budou součástí českého právního řádu.

Podatel nesouhlasí se závěrem, že vlivy záměru na ovzduší a veřejné zdraví jsou pouze nevýznamné. Takový závěr je předčasný, jelikož není založen na úplném posouzení všech relevantních vlivů kompostárny, zejména pachové zátěže, bioaerosolů, sekundární prašnosti a kumulace s provozem celého areálu Hůrka. Skutečnost, že vypočtené imisní příspěvky vybraných znečišťujících látek nepřekračují zákonné limity, sama o sobě nepostačuje k závěru, že záměr nebude významně ovlivňovat kvalitu bydlení a veřejné zdraví.

Z výše uvedených důvodů podatel požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat aktualizované a doplněné posouzení vlivů záměru na ovzduší a veřejné zdraví. Toto posouzení musí zahrnovat aktualizovanou a rozšířenou rozptylovou studii pro znečišťující látky emitované dopravou a mechanismy, samostatné odborné posouzení pachové zátěže, bioaerosolů a sekundární prašnosti, posouzení kumulativních a synergických vlivů se stávajícím provozem celého areálu Hůrka a návrh konkrétních technických a provozních opatření ke snížení emisního a imisního zatížení.

6. Vliv záměru na klima

Oznámení hodnotí vliv záměru na klima převážně obecným a závěrovým způsobem, když vychází z předpokladu, že záměr významně nezmění stávající makroklimatické ani mikroklimatické charakteristiky území, že po realizaci záměru nedojde ke zvýšení podílu zpevněných ploch a že případné změny budou pouze lokálního charakteru v okolí areálu. Oznámení dále uvádí, že záměr nepředstavuje klimatická rizika a že z hlediska mitigačních opatření je projekt akceptovatelný a přínosný, neboť samotné kompostování může přispívat k ukládání uhlíku do půdy.

Podatel namítá, že takové posouzení je nedostatečné a jednostranné. Samotná skutečnost, že kompostování biologicky rozložitelných odpadů může být za určitých podmínek součástí cirkulárního hospodářství a může přispívat ke snížení množství biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky, ještě neznamená, že konkrétní záměr v konkrétním území nemůže mít klimaticky a environmentálně významné vlivy. Klimatické hodnocení musí vycházet z reálného rozsahu a provozního režimu záměru, nikoli pouze z obecného předpokladu příznivosti kompostování jako takového.

Záměr má být provozován s roční projektovanou kapacitou 27 000 t/rok, denní zpracovatelskou kapacitou do 75 t/den a maximální okamžitou kapacitou 20 000 t materiálu uloženého na ploše. Takto kapacitně významný provoz bude spojen s dopravou vstupních odpadů a výstupního kompostu či substrátů, provozem těžké mechanizace, drcením, proséváním, překopáváním zakládek a spotřebou pohonných hmot. Tyto provozní aspekty mají vlastní emisní a klimatickou stopu, kterou nelze pominout pouze s odkazem na obecnou prospěšnost kompostování.

Za nedostatečné považuje podatel rovněž posouzení adaptačních aspektů záměru. Provoz kompostárny je citlivý na klimatické podmínky, zejména na dlouhodobé sucho, vysoké teploty, přívalové srážky, teplotní extrémy a směr a rychlost větru. Právě tyto faktory mohou významně ovlivnit prašnost, pachovou zátěž, potřebu technologické vody, riziko vzniku anaerobních podmínek v zakládkách, četnost překopávání, stabilitu vodního režimu a riziko přetečení či selhání systému nakládání se srážkovými a technologickými vodami.

Oznámení sice uvádí, že povrchová voda z plochy kompostárny bude zachycována ve sběrných odvodňovacích kanálech a čerpána do nadzemních nádrží, odkud má být následně využívána ke skrápění zakládek, avšak dostatečně nehodnotí, zda je toto řešení odolné vůči intenzivním srážkám, přívalovým deštům, delším obdobím sucha a změnám srážkového režimu. V podmínkách probíhající klimatické změny nelze vodohospodářské zabezpečení záměru posuzovat pouze podle běžných provozních předpokladů, ale je třeba hodnotit také nestandardní a extrémní situace.

Podatel dále upozorňuje, že v období vysokých teplot a sucha může docházet ke zvýšené prašnosti, vyšší potřebě skrápění, zhoršenému rozptylu pachových látek a zvýšenému riziku obtěžování obyvatel. Naopak při intenzivních srážkách může vzniknout zvýšené množství kontaminovaných srážkových či průsakových vod, jejichž zachycení a opětovné využití musí být technicky a kapacitně doloženo. Oznámení však tyto vazby mezi klimatickými jevy, provozem záměru, vodním hospodářstvím a ochranou ovzduší nehodnotí dostatečně.

Podatel rovněž nesouhlasí s tím, aby byl klimatický přínos záměru dovozován pouze z obecného tvrzení o ukládání uhlíku do půdy prostřednictvím kompostu. Takový závěr je podmíněn kvalitou výsledného kompostu, jeho skutečným využitím, způsobem aplikace, skladbou vstupních odpadů a celkovou bilancí provozu. V oznámení přitom není dostatečně doložena celková klimatická bilance záměru, která by zahrnovala dopravu, provoz mechanizace, spotřebu pohonných hmot, manipulaci s materiálem, případné ztráty organické hmoty a emise vznikající při biologickém rozkladu.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat samostatné a přezkoumatelné posouzení vlivů záměru na klima a odolnosti záměru vůči změně klimatu. Toto posouzení musí zahrnovat zejména emisní a klimatickou bilanci provozu kompostárny, vyhodnocení vlivu dopravy a mechanizace, posouzení vodohospodářského zabezpečení ve vztahu k extrémním srážkám a suchu, posouzení provozu za nepříznivých meteorologických podmínek a návrh konkrétních adaptačních a mitigačních opatření.

7. Vliv záměru na povrchové a podzemní vody

Podatel namítá, že Oznámení nedostatečně posuzuje vliv záměru na povrchové a podzemní vody. U kompostárny biologicky rozložitelných odpadů nejde pouze o otázku běžné spotřeby vody, ale především o vodohospodářské zabezpečení kompostovací plochy, nakládání se srážkovými, technologickými a průsakovými vodami a o rizika mimořádných či havarijních stavů.

Podle Oznámení má být kompostárna umístěna na stávající zabezpečené odizolované ploše. Povrchová voda má být zachycována ve třech stávajících sběrných odvodňovacích kanálech a čerpána do dvou až čtyř nadzemních nádrží o celkové kapacitě 200 m³, přičemž tyto vody mají být následně využívány ke skrápění zakládek. Podatel však namítá, že Oznámení nedostatečně dokládá, zda je toto řešení kapacitně a technicky dostačující pro všechny provozní a klimatické situace, zejména pro přívalové srážky, dlouhodobé deště, tání sněhu, havarijní stav, přemokření zakládek nebo selhání čerpacího systému.

Záměr má mít roční projektovanou kapacitu 27 000 t/rok a maximální okamžitou kapacitu 20 000 t materiálu uloženého na ploše. Takový objem biologicky rozložitelného materiálu představuje významné riziko z hlediska vzniku kontaminovaných srážkových a průsakových vod. Tyto vody mohou obsahovat organické látky, živiny, nerozpuštěné látky, případně kontaminanty v závislosti na konkrétní skladbě přijímaných odpadů. Oznámení přitom neobsahuje dostatečně konkrétní vyhodnocení kvality těchto vod ani jejich možného dopadu na povrchové a podzemní vody.

Vodohospodářské zabezpečení záměru nelze hodnotit pouze na základě obecného tvrzení, že plocha je zabezpečená a vody budou recirkulovány do zakládek. Je třeba doložit, jak bude systém fungovat při plném zatížení kapacity, při dlouhodobých srážkách, při náhlých přívalových deštích, při období vysoké vlhkosti vstupních odpadů, při přijetí kalů a dalších materiálů s vyšším obsahem vody, jakož i při havarijním úniku či poruše čerpání.

Oznámení rovněž dostatečně nehodnotí souvislost mezi skladbou přijímaných odpadů a rizikem ovlivnění vod. Seznam přijímaných odpadů zahrnuje nejen běžnou zeleň a dřevní hmotu, ale i různé druhy kalů a další biologicky rozložitelné odpady, jejichž vlastnosti mohou být z hlediska vodního hospodářství významně odlišné. Právě vlhkost, složení a míra rozložitelnosti přijímaných odpadů mohou zásadně ovlivnit vznik průsakových vod, jejich znečištění a riziko vzniku pachových či anaerobních procesů.

Za nedostatečné považuje podatel také posouzení možného vlivu záměru na podzemní vody. Oznámení konstatuje, že záměr neovlivní podzemní vody, avšak tento závěr není podložen samostatným hydrogeologickým posouzením zaměřeným na konkrétní rizika provozu kompostárny. V území je přitom třeba hodnotit zejména směr proudění podzemních vod, charakter mělké zvodně, propustnost horninového prostředí, návaznost na povrchové vody a riziko přenosu znečištění při poruše vodohospodářského zabezpečení.

Podatel přitom nenamítá pouze absenci samostatného hydrogeologického posudku, ale především to, že Oznámení na základě předložených údajů neumožňuje spolehlivě ověřit, zda navržený systém zachycování, akumulace a recirkulace vod bude dostatečný i při plném provozu, extrémních srážkách, poruše čerpání či při zpracování odpadů s vyšším obsahem vody. Bez tohoto ověření nelze učinit bezpečný závěr, že záměr nemůže negativně ovlivnit povrchové ani podzemní vody.

Z hlediska principu předběžné opatrnosti podle § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, je nezbytné, aby byly možné vlivy na povrchové a podzemní vody posouzeny podrobněji než pouze v obecné rovině. V případě kompostárny nelze případné havarijní stavy považovat za hypotetické, neboť souvisejí přímo s povahou provozu, množstvím skladovaného materiálu, proměnlivostí vstupních odpadů a klimatickými podmínkami.

Podatel dále namítá, že Oznámení nedostatečně rozpracovává konkrétní havarijní scénáře. U záměru této kapacity je třeba samostatně vyhodnotit zejména přetečení nebo nedostatečnou kapacitu nadzemních nádrží, poruchu čerpacího systému, dlouhodobé přemokření zakládek, únik kontaminovaných srážkových, technologických či průsakových vod mimo zabezpečené plochy a nakládání s vodami vzniklými při mimořádných situacích. Bez vyhodnocení těchto scénářů nelze spolehlivě posoudit rizika pro povrchové a podzemní vody.

Podatel dále považuje za nezbytné, aby byl pro záměr stanoven funkční monitorovací systém podzemních a povrchových vod. Tento systém musí umožnit pravidelné sledování kvality vod před zahájením provozu, v průběhu provozu i při mimořádných stavech. Musí být

stanovena místa monitoringu, sledované ukazatele, četnost odběrů, způsob vyhodnocení a akční plán pro případ zjištění zhoršení kvality vod nebo podezření na havarijní únik.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat samostatné hydrogeologické a vodohospodářské posouzení záměru. Toto posouzení musí zahrnovat zejména kapacitní ověření systému zachycování a akumulace srážkových a technologických vod, vyhodnocení rizika vzniku a kvality průsakových vod, posouzení mimořádných srážkových a havarijních stavů, vyhodnocení možného vlivu na povrchové a podzemní vody, návrh monitorovacího systému a návrh konkrétních preventivních a havarijních opatření.

8. Vliv záměru na půdu a riziko staré ekologické zátěže

Podatel namítá, že Oznámení nedostatečně posuzuje stav půdního a horninového prostředí v areálu Hůrka a možné působení staré ekologické zátěže. Z dostupných informací a místní znalosti vyplývá důvodné podezření, že se v areálu nebo jeho bezprostředním okolí mohou nacházet historické navážky, včetně popílku, případně dalších materiálů nejasného původu a složení ukládaných v souvislosti s dřívějším využíváním areálu. Tuto okolnost nelze bez řádného průzkumu pominout ani nahrazovat obecným předpokladem, že záměr bude realizován na stávající zpevněné ploše.

Případná historická kontaminace je významná nejen sama o sobě, ale také z hlediska kumulativního působení se zamýšleným provozem kompostárny. Provádění zemních prací, pohyb těžké mechanizace, porušení nebo netěsnost zpevněných a izolačních vrstev, změna odtokových poměrů či vsakování srážkových a průsakových vod mohou vést k mobilizaci již přítomných kontaminantů a k jejich přenosu do hlubších vrstev půdy, horninového prostředí, podzemních nebo povrchových vod.

Oznámení by proto mělo vycházet z ověřených údajů o historickém využití areálu a o druzích, množství a umístění dříve ukládaných či navážených materiálů. Nestačí hodnotit pouze budoucí vstupy kompostárny. Je nezbytné provést orientační průzkum kontaminace půdy a horninového prostředí, včetně odběru reprezentativních vzorků z míst navážek a z ploch dotčených záměrem, a laboratorně ověřit zejména přítomnost látek odpovídajících charakteru historické činnosti a navážek, včetně případného popílku. Rozsah sledovaných ukazatelů musí být stanoven odborně podle zjištěné historie lokality, nikoli předem omezen pouze na jednu předpokládanou látku.

Bez stanovení výchozího stavu kontaminace nelze rozlišit případnou starou ekologickou zátěž od znečištění vzniklého při budoucím provozu, řádně posoudit rizika pro půdu a vody ani nastavit účinný monitoring a odpovědnost za nápravná opatření. Zjištěná kontaminace musí být vyhodnocena z hlediska jejího rozsahu, mobility, rizika expozice a možného šíření a podle výsledků musí být navrženo odstranění, zabezpečení nebo jiné nápravné opatření ještě před realizací záměru.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat průzkum historického využití areálu, orientační průzkum kontaminace půdy a horninového prostředí, odběry a laboratorní rozborů reprezentativních vzorků, vyhodnocení možných navážek včetně popílku a dalších materiálů nejasného původu, posouzení rizika mobilizace kontaminantů do povrchových a podzemních vod a návrh monitorovacích, preventivních a případně sanačních opatření.

9. Nevhodnost záměru

Předložené Oznámení vychází z obecného předpokladu, že záměr kompostárny je environmentálně žádoucí, neboť má přispívat k materiálovému využití biologicky rozložitelných odpadů a k omezení jejich ukládání na skládky. Podatel nezpochybňuje, že nakládání s biologicky rozložitelnými odpady formou řádně řízeného kompostování může být obecně součástí hierarchie odpadového hospodářství. Tato obecná premisa však sama o sobě nemůže odůvodnit vhodnost konkrétního záměru v konkrétním území, v navržené kapacitě a s navrženým provozním režimem.

Podatel namítá, že posuzovaný záměr je v předložené podobě nevhodný zejména z důvodu svého rozsahu. Kompostárna má mít roční projektovanou kapacitu 27 000 t/rok, denní zpracovatelskou kapacitu do 75 t/den a maximální okamžitou kapacitu materiálu uloženého na ploše až 20 000 t. Takto vysoká okamžitá kapacita významně zvyšuje rizika související se skladováním a manipulací s biologicky rozložitelnými odpady, zejména riziko pachových emisí, bioaerosolů, prašnosti, průsakových vod, zhoršeného vodního režimu a technologických nestandardních stavů.

Za problematické považuje podatel rovněž to, že záměr není omezen pouze na běžný zelený odpad či dřevní hmotu, ale podle Oznámení má zpracovávat široký okruh biologicky rozložitelných odpadů, včetně různých druhů kalů a dalších odpadů s odlišnými vlastnostmi z hlediska vlhkosti, pachového potenciálu a možného zatížení vodního hospodářství. Vhodnost záměru proto nelze posuzovat pouze optikou běžné obecní kompostárny na zeleň, ale jako kapacitní zařízení pro úpravu širokého spektra odpadů.

Oznámení zároveň dostatečně nepopisuje režim kontroly přijímaných odpadů. Při takto širokém okruhu biologicky rozložitelných odpadů je nezbytné jednoznačně stanovit, jak bude před převzetím a při příjmu odpadu ověřována jeho skladba, vlhkost, pachový potenciál, případná kontaminace či nevhodnost pro zpracování v kompostárně. Oznámení neobsahuje dostatečně konkrétní postup pro odmítnutí nevhodného odpadu, dočasné zabezpečení takového odpadu, jeho odvoz, odpovědnost za náklady a opatření k zabránění vzniku zápachu, průsakových vod či jiných negativních vlivů v případě přijetí nevyhovujícího materiálu. Stejně tak není dostatečně popsáno, jak bude nakládáno s výsledným kompostem či substrátem, který nesplní kvalitativní požadavky pro zamýšlené využití, a zda takový materiál nebude představovat další zdroj skladování, dopravy, zápachu či rizik pro vodní prostředí.

Záměr má být umístěn do již existujícího areálu Hůrka, který je využíván pro nakládání s odpady a je součástí území dlouhodobě zatíženého technickou a odpadovou infrastrukturou. Skutečnost, že areál je již pro odpadové činnosti využíván, nemůže být automaticky vykládána jako argument pro přípustnost dalšího rozšiřování jeho zatížení. Naopak je třeba posuzovat, zda další provoz s vysokou kapacitou nepovede k překročení únosné míry zatížení území, zejména ve vztahu k pachové zátěži, hluku, dopravě, prašnosti, vodám a biologické citlivosti okolí.

Podatel dále namítá, že Oznámení nevysvětluje, proč je právě umístění a rozsah záměru v této podobě nezbytné a přiměřené. Variantní posouzení je omezeno v podstatě na variantu realizace a nulovou variantu, aniž by byly posouzeny reálné subvarianty nižší kapacity, omezené skladby přijímaných odpadů, přísnějšího vodohospodářského zabezpečení, technologických opatření proti zápachu a bioaerosolům či omezení provozní

doby hlučných zařízení. Bez takového srovnání nelze učinit závěr, že zvolená podoba záměru je vhodná a environmentálně přijatelná.

Vhodnost záměru je dále zpochybněna tím, že Oznámení opakovaně vychází z předpokladu řádného dodržování provozního řádu a technologické kázně, avšak nedostatečně hodnotí nestandardní provozní situace. U kompostárny této kapacity přitom nelze považovat za okrajové situace zejména přemokření zakládek, vznik anaerobních procesů, pachové epizody, dlouhodobé sucho, přívalové srážky, poruchu čerpacího systému, zpracování vstupních odpadů s vysokým obsahem vody či nutnost manipulace s materiály se zvýšeným pachovým potenciálem.

Oznámení rovněž nedostatečně hodnotí mimořádné provozní situace, které jsou u kompostárny této kapacity reálně představitelné. Jde zejména o přijetí silně zapáchajícího či nevhodného odpadu, vznik anaerobních procesů v zakládkách, mimořádné zápachové epizody, dlouhodobé přemokření materiálu, poruchu mechanizace či čerpacího systému, ale také požární riziko spojené se skladováním biologicky rozložitelného materiálu, dřevní hmoty a suchých frakcí. Dokumentace EIA by proto měla posoudit i riziko vzniku a šíření požáru, možnost samovznícení, dostupnost požárního zásahu a nakládání s případně kontaminovanými hasebními vodami.

Podatel proto nesouhlasí s tím, aby byla vhodnost záměru dovozována pouze z obecného souladu s cíli odpadového hospodářství. I záměr sledující obecně legitimní cíl může být v konkrétní lokalitě a v konkrétním rozsahu nevhodný, pokud nejsou dostatečně prokázány jeho vlivy, odolnost navržených opatření a přijatelná úroveň zátěže pro dotčené území a obyvatele.

Z výše uvedených důvodů podatel požaduje, aby byla v dokumentaci EIA podrobně posouzena vhodnost záměru jako celku, včetně zdůvodnění jeho kapacity, umístění, skladby přijímaných odpadů, provozního režimu a technických opatření. Dokumentace EIA musí rovněž porovnat, zda by sledovaného cíle nebylo možné dosáhnout jiným řešením s nižšími dopady na životní prostředí a veřejné zdraví, zejména nižší kapacitou, omezeným okruhem přijímaných odpadů nebo přísnějšími provozními a technickými podmínkami.

10. Vliv záměru na dopravu

Oznámení je v části týkající se dopravy podle podatele nejasné a nedostatečné. Podle podkladů má být s provozem samotné kompostárny spojena doprava v rozsahu 5 978 průjezdů nákladních automobilů ročně, tj. přibližně 24 průjezdů nákladních automobilů za den. Rozptylová i hluková studie však současně pracují s dopravní zátěží celého areálu ve výši 82 průjezdů nákladních automobilů za den. Není proto dostatečně srozumitelně a přezkoumatelně vysvětleno, jaký bude skutečný dopravní režim po realizaci záměru, jaký podíl dopravy bude tvořit samotná kompostárna a jaký podíl případně na ostatní provozu v areálu Hůrka.

Podatel považuje za problematické také to, že Oznámení vychází z předpokladu, že realizací kompostárny nedojde k celkovému navýšení dopravy, neboť má dojít ke snížení kapacity jiných činností v areálu. Tento předpoklad však není dostatečně podložen konkrétními údaji. Není zřejmé, jaké konkrétní činnosti mají být omezeny, v jakém rozsahu, v jakém časovém horizontu, zda je toto omezení právně či provozně závazné a zda bude skutečně časově i provozně navázáno na zahájení provozu kompostárny.

Záměr má zpracovávat 27 000 t biologicky rozložitelných odpadů ročně a současně má vznikat výstupní kompost či substrát, který bude z areálu odvážen. Z hlediska dopravního zatížení proto nejde pouze o návoz vstupních odpadů, ale také o odvoz výstupních materiálů, případně nevhodných složek či nevyhovujícího kompostu. Oznámení však dostatečně nepopisuje, odkud budou jednotlivé druhy vstupních odpadů dováženy, kam bude směřovat výstupní kompost nebo substrát, jaké budou svozové oblasti, jaké budou hlavní přepravní trasy a jak bude doprava časově rozložena v průběhu dne, týdne a roku.

Za nedostatečné podatel považuje rovněž posouzení charakteru přepravovaných materiálů. Kompostárna nemá přijímat pouze běžný zelený odpad, ale široký okruh biologicky rozložitelných odpadů včetně kalů a dalších materiálů s různými vlastnostmi z hlediska vlhkosti, zápachu a manipulace. Právě charakter přepravovaného materiálu může mít význam pro pachové projevy dopravy, znečištění komunikací, nutnost očisty vozidel, riziko úkapů a další doprovodné vlivy.

Oznámení dále neobsahuje dostatečné vyhodnocení dopadů dopravy na obyvatele dotčených částí obce a okolních sídel. Vliv dopravy nelze hodnotit pouze z hlediska imisních a hlukových příspěvků v modelových studiích, ale také z hlediska zvýšené zátěže místních komunikací, bezpečnosti provozu, prašnosti, znečištění komunikací, průjezdů těžkých vozidel, dopravní obslužnosti a kumulace s dopravou ostatních provozů v areálu Hůrka.

Podatel dále upozorňuje, že směrovost dopravy je v podkladech uvedena pouze obecně, a to tak, že 95 % vozidel má směřovat k silnici č. 105 a 5 % vozidel po silnici č. 12221 na Litoradice a Hněvkovice. Takové vymezení je však pro posouzení dopadů na konkrétní obyvatele a části obce nedostatečné. Je třeba podrobně doložit skutečné přepravní trasy, průjezdy jednotlivými sídly, návaznost na dotčené komunikace, intenzity v jednotlivých úsecích a možné kumulace s další dopravou v území.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat podrobné a přezkoumatelné dopravní posouzení. Toto posouzení musí zahrnout skutečný dopravní režim samotné kompostárny, ale i celého areálu Hůrka, zdroje a cíle přeprav, svozové oblasti, dopravní trasy, časové rozložení dopravy, charakter přepravovaných materiálů, vliv na hluk, prašnost, emise, bezpečnost provozu, znečištění komunikací a kumulativní vlivy s další dopravou v území.

11. Vliv záměru na ochranu přírody a krajiny

a. Vliv záměru na biologii, veřejný zájem na zvláště chráněných druzích živočichů a rostlin

Podle ustanovení § 50 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), jsou zvláště chráněni živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotopy. Je zakázáno škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Podle § 56 odst. 1 ZOPK může orgán ochrany přírody povolit výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů pouze za splnění zákonem stanovených podmínek, zejména tehdy, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody.

Podatel zdůrazňuje, že záměr kompostárny biologicky rozložitelných odpadů má být umístěn do území, v němž byl podle předložených podkladů zjištěn výskyt zvláště chráněných druhů živočichů, zejména obojživelníků vázaných na vodní prvky v areálu a jeho okolí. Z podkladů vyplývá, že významnými prvky pro tyto druhy jsou zejména požární nádrž, retenční nádrž a tůň severně od areálu. Právě tyto biotopy mohou být citlivé na změny vodního režimu, kvality vody, prašnost, rušení a kumulativní provozní vlivy v areálu.

Biologické hodnocení sice konstatuje výskyt zvláště chráněných druhů a současně uzavírá, že záměr nebude mít na tyto druhy významný negativní vliv, podatel však považuje tento závěr za nedostatečně podložený a odůvodněný. Posouzení je zaměřeno především na vlastní prostor areálu a podle podatele dostatečně nehodnotí širší ekologické vazby v krajině, zejména vazbu zjištěných druhů na okolní vodní prvky, migrační trasy a možné ovlivnění jejich biotopů v důsledku provozu kompostárny.

Za zásadní považuje podatel zejména skutečnost, že biologické hodnocení není dostatečně provázáno s posouzením vlivů na povrchové a podzemní vody. U záměru kompostárny totiž nelze vlivy na zvláště chráněné druhy hodnotit odděleně od vodohospodářského režimu záměru. Rizika spojená se srážkovými, technologickými a průsakovými vodami, s případnými havarijními stavy, s přemokřením zakládek či se zpracováním vlhkých vstupních odpadů mohou mít přímý význam pro vodní a mokřadní biotopy a druhy na ně vázané.

Podatel dále namítá, že předložené posouzení dostatečně nehodnotí provozní vlivy kompostárny na zvláště chráněné druhy, zejména hluk, prašnost, pohyb těžké mechanizace, intenzivnější dopravu, osvětlení, pachové látky a bioaerosoly. Tyto vlivy mohou působit nejen v samotném areálu, ale také v jeho bezprostředním okolí, a to zejména při dlouhodobém provozu zařízení a v kumulaci s ostatními činnostmi v areálu Hůrka.

Skutečnost, že záměr má být realizován na stávající zpevněné a využívané ploše, sama o sobě nepostačuje k závěru, že nedojde k ovlivnění zvláště chráněných druhů. Řada druhů využívá i stanoviště vázaná na antropogenně ovlivněné prostředí, zejména vodní a mokřadní prvky vzniklé či udržované v areálech technické infrastruktury. Právě proto je nezbytné hodnotit nejen fyzický zábor plochy, ale i nepřímé a provozní vlivy záměru.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat aktualizované a rozšířené biologické hodnocení založené na dostatečně dlouhodobém a sezónně odpovídajícím přírodovědném průzkumu. Toto hodnocení musí zahrnovat zejména zvláště chráněné druhy, obojživelníky a jejich vodní biotopy, migrační vazby, kumulativní provozní vlivy areálu, vlivy na povrchové a podzemní vody a návrh konkrétních preventivních, ochranných a monitorovacích opatření.

b. Zásah do krajinného rázu

Účelem zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, jak je zřejmé z jeho § 1, je mj. přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás a k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji. Zákon tedy chrání vedle dalších složek i krajinu, jakožto část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořenou souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky, a chrání též prostřednictvím § 12 její ráz. Krajinným rázem je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Krajinný ráz je chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu.

Zásahy do krajinného rázu, zejména umisťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. Každý zásah do krajinného rázu je přitom nutné považovat za potenciální ohrožení významných krajinných prvků. Tyto zásahy do krajinného rázu, pokud by jej mohly snížit nebo změnit, je možné provádět jedině se souhlasem orgánu ochrany přírody podle § 12 odst. 2 ZOPK.

Účelem a smyslem rozhodování orgánu ochrany přírody podle citovaného ustanovení je tedy ochrana krajinného rázu před těmi činnostmi, které do něj zasahují tak, že snižují jeho estetickou nebo přírodní hodnotu, krom jiného i harmonické měřítko a vztahy v krajině. Nástrojem, který k dosažení tohoto účelu má orgán ochrany přírody k dispozici, je udělování souhlasu podle § 12 odst. 2 zákona. Aby orgán ochrany přírody mohl tento souhlas udělit, musí posoudit dvě dílčí otázky: za prvé, zda posuzovaná činnost může snížit či změnit krajinný ráz (tj. zejména přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa či oblasti), a – pokud je odpověď na tuto otázku kladná – za druhé, zda taková změna či snížení nevylučují zachování významných krajinných prvků.

Podatel nezpochybňuje, že záměr kompostárny nemá mít podobu výrazné výškové stavby a že má být umístěn ve stávajícím areálu Hůrka. Tato skutečnost však sama o sobě neznamená, že vliv záměru na krajinný ráz je bezvýznamný. Krajinný ráz není tvořen pouze dálkovou viditelností nebo hmotovým působením staveb, ale také charakterem využití území, intenzitou provozu, projevy provozu vnímatelnými v okolí a vztahem záměru k okolnímu krajinnému prostoru.

Záměr má spočívat ve zřízení kompostárny s roční kapacitou 27 000 t/rok a maximální okamžitou kapacitou až 20 000 t materiálu uloženého na ploše. Součástí provozu mají být kompostovací krechty, plochy pro vstupní suroviny, plochy pro hotový kompost, betonové zídky či bloky, nadzemní nádrže, manipulační plochy, provoz těžké techniky, překopávání zakládek, drcení, prosévání a doprava biologicky rozložitelných odpadů a výstupních materiálů. Tyto prvky a činnosti mohou měnit charakter vnímání dotčeného místa i jeho okolí.

Oznámení posuzuje krajinný ráz převážně z hlediska vizuálního uplatnění záměru a dospívá k závěru, že záměr nebude mít na krajinný ráz významný negativní vliv. Podatel však namítá, že toto posouzení je zúžené. U záměru kompostárny je třeba hodnotit nejen viditelnost jednotlivých objektů, ale také provozní projevy v krajině, zejména zvýšený pohyb nákladních vozidel a mechanizace, manipulaci s odpady, prašnost, hluk, pachové látky a periodické provozní činnosti, které mohou významně ovlivnit vnímání území.

Podatel dále upozorňuje, že areál Hůrka je již dnes součástí krajiny zatížené technickou a odpadovou infrastrukturou. Tato skutečnost nemůže být automaticky důvodem pro další rozšiřování provozů s negativními provozními projevy vnímatelnými v okolí. Naopak je třeba posoudit, zda další kapacitní zařízení pro nakládání s odpady nepovede k prohloubení technicistního a průmyslového charakteru území a k dalšímu oslabení harmonických vztahů v krajině.

Za nedostatečné považuje podatel také to, že Oznámení nehodnotí dostatečně kumulativní působení záměru na krajinný ráz ve spojení se stávajícím provozem areálu a dalšími záměry v území. Vliv kompostárny nelze posuzovat izolovaně pouze podle její viditelnosti, ale ve spojení s celkovou intenzitou provozu areálu, dopravou, hlukem, prašností a pachovou zátěží.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA, která bude obsahovat podrobnější posouzení vlivu záměru na krajinný ráz. Toto posouzení musí zahrnout nejen vizuální působení záměru, ale také jeho provozní projevy v krajině, kumulaci se stávajícím areálem Hůrka, vliv dopravy a mechanizace, působení otevřených kompostovacích ploch a návrh opatření ke zmírnění dopadů na krajinné prostředí.

III.

Požadavek na zpracování dokumentace EIA

Z předloženého Oznámení záměru podle podatele vyplývá, že Oznámení neposkytuje dostatečný, úplný a přezkoumatelný podklad pro závěr, že záměr nemůže mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Nedostatky Oznámení spočívají zejména v nedostatečném posouzení kumulativních a synergických vlivů, v absenci reálného variantního posouzení, v nedostatečném vyhodnocení pachové zátěže, bioaerosolů, sekundární prašnosti, vodohospodářských rizik, dopravních vlivů, vlivů na biologickou rozmanitost a krajinný ráz, jakož i v absenci průzkumu možné historické kontaminace půdy, horninového prostředí a navážek v areálu.

Podatel zdůrazňuje, že v této fázi řízení není možné učinit bezpečný závěr, že záměr nebude mít významný negativní vliv na životní prostředí. Naopak z povahy záměru, jeho kapacity, umístění ve stávajícím areálu Hůrka, skladby přijímaných biologicky rozložitelných odpadů, předpokládaného dopravního zatížení a možných provozních i havarijních stavů vyplývá potřeba podrobnějšího a komplexního posouzení v dokumentaci EIA podle přílohy č. 4 zákona EIA.

Podle § 7 zákona EIA je cílem zjišťovacího řízení mimo jiné upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace, a u záměrů podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona EIA rovněž zjištění, zda záměr může mít významný vliv na životní prostředí a zda bude posuzován podle zákona EIA. Zjišťovací řízení se provádí podle kritérií uvedených v příloze č. 2 zákona EIA.

Podle přílohy č. 2 k zákonu EIA příslušný úřad ve zjišťovacím řízení „na základě dostupných podkladů a informací zjišťuje, zda a v jakém rozsahu může záměr vážně ovlivnit životní prostředí a obyvatelstvo“. Příloha č. 2 dále stanoví, že příslušný úřad přitom používá následující kritéria, která charakterizují na jedné straně vlastní záměr a příslušné zájmové území, na druhé straně z toho vyplývající významné potenciální vlivy na obyvatelstvo a životní prostředí. Z jednotlivých kritérií jsou pro posuzovaný záměr podstatná zejména následující:

- I. Charakteristika záměru: Parametry záměru musí být zváženy zejména s ohledem na
 1. rozsah a podobu záměru jako celku,
 2. **kumulaci jeho vlivů s vlivy jiných známých záměrů** (realizovaných, povolených, připravovaných, uvažovaných),
 3. využívání přírodních zdrojů, zejména půdy, vody a biologické rozmanitosti,
 4. produkci odpadů,
 5. znečišťování životního prostředí a rušivé vlivy,
 6. **rizika závažných nehod nebo katastrof** relevantních pro záměr, včetně nehod a katastrof způsobených změnou klimatu, v souladu s vědeckými poznatky,
 7. **rizika pro veřejné zdraví** (např. v důsledku kontaminace vod, znečištění ovzduší a hlukového zatížení).

II. Umístění záměru: Parametry území, které může být ovlivněno záměrem, musí být zváženy zejména s ohledem na

1. **stávající a schválené využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání,**
2. **relativní zastoupení, dostupnost, kvalitu a schopnost regenerace přírodních zdrojů (včetně půdy, vody a biologické rozmanitosti) v oblasti, včetně její podzemní části,**
3. schopnost přírodního prostředí snášet zátěž se zvláštním zřetelem na
 - a) **územní systém ekologické stability krajiny,**
 - b) zvláště chráněná území, evropsky významné lokality a ptačí oblasti,
 - c) území přírodních parků,
 - d) **významné krajinné prvky, mokřady, břehové oblasti a ústí řek, pobřežní zóny a mořské prostředí, horské oblasti a lesy,**
 - e) území historického, kulturního nebo archeologického významu,
 - f) území hustě zalidněná,
 - g) **území, která jsou nebo u kterých se má za to, že jsou zatěžovaná nad míru únosného environmentálního zatížení (včetně starých ekologických zátěží).**

V posuzované věci jsou výše uvedená kritéria, zejména kritéria zvýrazněná, naplněna v míře, která odůvodňuje další posuzování záměru podle zákona EIA. Záměr má být provozován s roční projektovanou kapacitou 27 000 t/rok, denní zpracovatelskou kapacitou do 75 t/den a maximální okamžitou kapacitou až 20 000 t materiálu uloženého na ploše. Má být umístěn do již zatíženého areálu Hůrka a má zpracovávat široký okruh biologicky rozložitelných odpadů, včetně materiálů s vyšším obsahem vody či zvýšeným pachovým potenciálem. Provoz záměru může být spojen se zápachem, bioaerosoly, prašností, hlukem, dopravní zátěží, riziky pro povrchové a podzemní vody, vlivy na biologickou rozmanitost, krajinný ráz a s provozními či havarijními stavy.

Podatel proto požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení dospěl k závěru, že záměr může mít významný vliv na životní prostředí, a stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA podle přílohy č. 4 zákona EIA. Dokumentace EIA musí obsahovat zejména podrobné posouzení kumulativních a synergických vlivů, variant a subvariant záměru, pachové zátěže, bioaerosolů, sekundární prašnosti, dopravních vlivů, vodohospodářských rizik, vlivů na půdu a horninové prostředí včetně možné staré ekologické zátěže a historických navážek, vlivů na veřejné zdraví, biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy, krajinný ráz a klima, včetně návrhu konkrétních preventivních, ochranných, monitorovacích, sanačních a havarijních opatření.

IV. Závěr

Podatel s výše popsaným záměrem zásadně nesouhlasí. Má-li však být záměr řádně podroben zjišťovacímu řízení, podatel na základě výše uvedeného požaduje, aby Krajský úřad Jihočeského kraje jako příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení podle § 7 zákona EIA dospěl k závěru, že záměr „Hůrka u Temelína – kompostárna“ **může mít významný vliv na životní prostředí**, a stanovil oznamovateli povinnost zpracovat dokumentaci EIA podle přílohy č. 4 zákona EIA.

Podatel současně požaduje, aby příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení vymezil požadavky na obsah dokumentace EIA tak, aby byly podrobně a přezkoumatelně posouzeny zejména kumulativní a synergické vlivy záměru, varianty a subvarianty řešení, regionální potřebnost navrhované kapacity, původ a svozové oblasti vstupních odpadů, porovnání s kapacitou a způsobem využití odpadů v Kompostárně Jarošovice, přepravní vzdálenosti a celková environmentální bilance, pachová zátěž, bioaerosoly, sekundární prašnost, dopravní vlivy, vodohospodářská rizika, vlivy na půdu a horninové prostředí včetně možné staré ekologické zátěže a historických navážek, vlivy na veřejné zdraví, biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy, krajinný ráz a klima, včetně návrhu konkrétních preventivních, ochranných, monitorovacích, sanačních a havarijních opatření, dále režim kontroly přijímaných odpadů, nakládání s nevhodnými či nevyhovujícími materiály a vyhodnocení konkrétních havarijních scénářů včetně přetečení nádrží, požáru, poruchy čerpání a mimořádných zápachových stavů.

Na základě předloženého Oznámení nelze bezpečně a přezkoumatelně dospět k závěru, že záměr nebude mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Z tohoto důvodu podatel nesouhlasí s tím, aby bylo zjišťovací řízení ukončeno závěrem, že záměr nepodléhá dalšímu posuzování podle zákona EIA.

Obec Temelín

zastoupena

JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D.
advokátem v plné moci

Přílohy:

1. Plná moc advokáta

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb.

Změnou datového formátu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy.

Vstupující dokument byl podepsán zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru a platnost zaručeného elektronického podpisu byla ověřena dne 30.09.2026 10:48:17.

Zaručený elektronický podpis byl shledán platným, dokument nebyl změněn a ověření platnosti kvalifikovaného certifikátu bylo provedeno vůči seznamu zneplatněných kvalifikovaných certifikátů k datu 30.09.2026 10:47:03. Údaje o zaručeném elektronickém podpisu: číslo kvalifikovaného certifikátu 016F68E7, kvalifikovaný certifikát byl vydán kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru PostSignum Qualified CA 4, Česká pošta, s.p. pro podepisující osobu JUDr. Michal Bernard, Ph.D., Advokátní kancelář Dohnal & Bernard, s.r.o.. Elektronický podpis nebyl označen platným časovým razítkem.

Typ vstupního dokumentu: .PDF
Otisk vstupního souboru: A4A97F7D49A8D2A666F49853E52E233A696F5646E6EB3715FA2A5D73AF51DD6A
Použitý algoritmus: SHA256_SBB 2.16.840.1.101.3.4.2.1

Subjekt, který změnu formátu dokumentu provedl:

Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, 37001 České Budějovice, posta@kraj-jihocesky.cz

Datum vyhotovení ověřovací doložky:

30.9.2026

Jméno a příjmení osoby, která změnu formátu dokumentu provedla:

Dvořáková Ludmila

Elektronická pečť: 30.9.2026

Certifikát autora podpisu:

Jméno: Jihočeský kraj - elektronická pečť

Vydal: PostSignum Qualified CA 4